

Academia de Administrare Publică la 18 ani Vivat Academia, vivant Profesores!

Nr. 9-10 (358-359) mai 2011

FONDAT ÎN ANUL 1994

FUNCTIONARUL PUBLIC

ZIAR BILUNAR EDITAT DE CĂTRE ACADEMIA DE ADMINISTRARE PUBLICĂ DE PE LÂNGĂ PREȘEDINTELE REPUBLICII MOLDOVA

SUPLIMENT LA REVISTA "ADMINISTRAREA PUBLICĂ"

O instruire autentică a funcționarilor publici poate fi realizată numai în baza evoluării științei administrației

Interviu

cu dl Vasile MARINA,
rector al Academiei de
Administrare Publică
de pe lângă Președintele
Republicii Moldova,
doctor habilitat,
profesor universitar

CORRESPONDENTUL: Stimate domnule rector, pe 3 mai curent, s-a împlinit exact un an de zile de la semnarea de către ex-președintele interimar al Republicii Moldova, dl Mihai Ghimpu, a Decretului cu privire la numirea D-voastră în funcția de rector al Academiei de Administrare Publică de pe lângă Președintele Republicii Moldova. Ce gânduri Vă frământau atunci, când ați pășit pentru prima dată pragul Academiei, și ce sentimente Vă încearcă acum, după un an de muncă în fruntea acestei instituții de învățământ superior?

Vasile MARINA: Consider că nu voi descoperi nimic nou afirmând că atunci când o persoană, deși cu suficientă experiență științifică, didactică și de viață, în general, este

numită într-o funcție la o altă instituție, să fie copleșită de un adevărat noian de gânduri. Așa s-a întâmplat și cu mine: veneam într-o instituție de învățământ superior, care a avut un început promițător, însă, cu începere din anul 2004, a fost puternic politizată. Este suficient să amintesc că la Academia de Administrare Publică activau Vasile Stati, Emil Ciobu, Sergiu Nazaria ș.a. În cadrul unei instituții de învățământ superior, adevărul științific și istoric, bunul-simț sunt lucruri sfinte. Cadrele didactice certate cu tot ce înseamnă onoare și demnitate, gata să afirme în orice moment că cerul este de culoare verde, iar câmpiile sunt de culoare albastră, au afectat foarte mult imaginea Academiei de Administrare Publică.

(Continuare în pag.3)

Marian LUPU în vizită la Academia de Administrare Publică

Pe 6 mai curent, Academia de Administrare Publică de pe lângă Președintele Republicii Moldova a fost vizitată de dl Marian LUPU, Președinte al Parlamentului Republicii Moldova, Președinte interimar al Republicii Moldova, însoțit de către dna Valentina BULIGA, ministru al muncii, protecției sociale și familiei al Republicii Moldova, candidat pentru alegerile primarului general al municipiului Chișinău la alegerile locale generale din 5 iunie 2011.

Oaspeții au avut o întâlnire cu colectivul Academiei, care a fost inaugurată și moderată de către dl Vasile MARINA, rectorul Academiei de Administrare Publică, doctor habilitat, profesor universitar.

Luând cuvântul în fața corpului profesoral-didactic și colaboratorilor Academiei, Marian Lupu s-a referit la importanța apropiatelor alegeri locale care, în opinia Dumnealui, „diferă foarte mult de toate

alegerile precedente. De rezultatul acestor alegeri depinde încotro va merge Republica Moldova, dacă se va aprofunda sau nu criza politică la nivel central, dacă vom avea noi alegeri parlamentare anticipate sau criza se va încheia și țara noastră va purcede la soluționarea celor mai importante sarcini social-economice și politice strategice”.

Societatea a obosit deja de situația existentă în țară. În cazul în care alegerile pentru primăria municipiului Chișinău vor fi câștigate de opoziție, de forțele care pun pe prim-plan interesele corporative, ne vom confrunta cu un fenomen de neîncredere a societății față de actuala clasă politică, căci aceste forțe vor face tot posibilul pentru a nu fi ales Președintele țării, pentru a ne conduce din nou spre alegeri parlamentare anticipate, a menționat Marian Lupu.

(Continuare în pag.5)

Marian Lupu a avut, la Sankt Petersburg, o întrevedere cu Președintele Consiliului Federației al Adunării Federale a Rusiei și cu Președintele Radei Supreme a Ucrainei

Președintele interimar al Republicii Moldova, Marian Lupu, Președinte al Parlamentului, a participat la cea de-a 36-a ședință plenară a Adunării Interparlamentare a statelor membre CSI, care s-a desfășurat la Sankt Petersburg.

Marian Lupu a avut o întrevedere bilaterală cu Serghei Mironov, Președintele Consiliului Federației al Adunării Federale a Federației Ruse. Președintele Marian Lupu a declarat că Parlamentul Republicii Moldova este

deschis unui dialog constructiv și pragmatic cu Consiliul Federației al Adunării Federale a Rusiei, pentru aprofundarea colaborării interparlamentare la nivel de comisii parlamentare de profil și grupuri de prietenie.

În context, Serghei Mironov a menționat dezvoltarea relațiilor de prietenie și colaborare pe dimensiunea parlamentară dintre Republica Moldova și Federația Rusă, optând pentru menținerea unei dinamici pozitive a relațiilor dintre țările noastre.

În cadrul întrevederii, Președintele interimar Marian Lupu a semnat și un acord cu Serghei Mironov, Președintele Consiliului Federației al Adunării Federale a Rusiei. Potrivit acordului, în Republica Moldova va fi înființată o filială a Institutului Internațional de Monitorizare și Dezvoltare a Democrației, Parlamentarismu-

lui și a Drepturilor Electorale ale cetățenilor din statele CSI.

Marian Lupu a avut, de asemenea, o întrevedere bilaterală cu Președintele Radei Supreme a Ucrainei, Vladimir Litvin.

În cadrul participării la cea de-a 36-a ședință plenară a Adunării Interparlamentare a statelor membre CSI, Președintele Marian Lupu a discutat cu Președintele Radei, Vladimir Litvin subiecte vizând aprofundarea și extinderea colaborării dintre Legislativul Republicii Moldova și cel al Ucrainei.

În context, Președintele Marian Lupu a exprimat omologului său ucrainean susținerea deplină privind aprofundarea dialogului interparlamentar, pentru binele mutual al ambelor țări. Șeful statului a exprimat interesul Parlamentului Republicii Moldova în favoarea unui dialog deschis,

constructiv și pragmatic cu Rada de la Kiev, pentru aprofundarea colaborării interparlamentare la nivel de comisii parlamentare de profil și grupuri de prietenie.

Președintele Legislativului ucrainean, Vladimir Litvin a menționat importanța consolidării și aprofundării relațiilor de colaborare pe dimensiunea interparlamentară dintre Chișinău și Kiev, în cadrul întrevederii fiind abordate mai multe subiecte de interes comun pentru Republica Moldova și Ucraina. La finele întrevederii, Vladimir Litvin l-a invitat pe Președintele interimar al Republicii Moldova, Marian Lupu, Președinte al Parlamentului, să întreprindă o vizită oficială la Kiev.

La Sankt Petersburg, Marian Lupu a avut întrevederi bilaterale cu omologi din alte state participante la reuniune.

Președintele Parlamentului Marian Lupu a participat la cea de-a treia ediție a Festivalului Familiei dedicat Zilei internaționale a Familiei

În discursul rostit la festivitate, Marian Lupu a anunțat inițiativa de adoptare a unui Program Național pentru Susținerea Valorilor Familiei, menționând că

lucrurile asupra proiectului deja a început în cadrul instituției prezidențiale. Marian Lupu a anunțat că implementarea viitorului program va fi susținut și de Andreea Marin-Bănică, Ambasador UNICEF și oaspete de onoare al Festivalului Familiei de la Chișinău.

“A venit timpul ca statul să se implice cu adevărat în crearea condițiilor adecvate pentru ca fiecare familie din Moldova să ducă un trai decent”, a argumentat Marian Lupu. Președintele Parlamentului a punctat, în con-

text, câteva subiecte ce vor face parte din program, cum ar fi susținerea priorităților a mamei și copilului, nevoia de secții sportive și stadioane pentru ca tânăra generație să fie sănătoasă, nevoia de grădinițe, școli, biblioteci, centre vocaționale și cămine culturale, care să reducă nivelul criminalității juvenile.

Marian Lupu a menționat și o altă problemă, care destramă familiile în Moldova - rata înaltă a șomajului. “Voi insista ca structurile de stat să găsească remediile

necesare pentru ca familiile din Moldova să fie complete, ca părinții să fie alături de copiii lor și să le ofere cea mai bună educație, care nu poate fi substituită de nimeni și de nimic și pe care o numim “cei 7 ani de-acasă”, a menționat Președintele Parlamentului.

Ca un gest de consolidare a celor spuse, Marian Lupu a transmis un microbuz familiei Vihoș, Vitalie și Valentina, care educă 8 fete și 7 băieți în comuna Doina, raionul Cahul.

Circa 788 milioane de lei vor fi alocate, în 2011, pentru reparația și întreținerea drumurilor

787 de milioane 984 mii de lei vor fi utilizate în anul 2011 pentru reparația și întreținerea drumurilor publice, bani prevăzuți în Fondul rutier, comparativ

cu 580 milioane de lei, în anul trecut. O hotărâre în acest sens a fost adoptată recent de către Guvernul Republicii Moldova.

Potrivit lui Boris Gherasim, viceministru al transporturilor și infrastructurii drumurilor, din această sumă, 184 milioane de lei se prevăd pentru reparația drumurilor, cu 50 de milioane mai mult față de 2010. Alte peste 331 milioane de lei se preconizează pentru întreținerea și reparația curentă a drumurilor. Pe parcursul anului vor fi efectuate lucrări

de executare a straturilor de egalizare și remediere a degradărilor cu o suprafață de peste două milioane de metri pătrați. De asemenea, se prevede aplicarea tratamentelor bituminoase pe o lungime de 323 de kilometri. Totodată, va fi refăcută îmbrăcămintea drumurilor locale pietruite pe o suprafață de peste 800 mii de metri pătrați.

Pentru asigurarea securității circulației rutiere pe drumurile publice, vor fi alocate 40 milioane de lei pentru efectuarea mar-

cajului părții carosabile și instalarea indicatoarelor rutiere.

Totodată, pentru dotarea întreprinderilor de întreținere a drumurilor cu utilaje și unități de transport vor fi direcționate 120 milioane de lei, restul vor fi alocate pentru crearea de spații verzi în zonele de protecție a drumurilor, pentru alte capitole.

Cabinetul de Miniștri a aprobat, de asemenea, trecerea în proprietatea publică a statului a 70 de drumuri naționale cu suprafață totală de 10 mii 745 de hectare.

O instruire autentică a funcționarilor publici poate fi realizată numai în baza evoluției științei administrației

(Continuare din pag. 1)

Pentru optimizarea procesului de instruire, prin Decretul Președintelui interimar al Republicii Moldova, dl Mihai Ghimpu, din 26 august 2010, a fost modificată structura Academiei de Administrare Publică. Optimizarea ne-a permis să reducem 32 de unități. Pentru a izgoni duhurile necurate care se cuibăriseră în blocurile de studii și în cămin, Academia a fost sfințită de un sobor de preoți în frunte cu arhimandritul mitrofor Andrei Caramalău, starețul mănăstirii „Sfântul Apostol Andrei” din Durești. Sperăm să nu se mai repete niciodată practica de deformare a realității istorice și științifice. Academia de Administrare Publică trebuie să rămână un locaș sfânt de instruire și perfecționare a funcționarilor publici, iar servitorii intereselor străine nu au decât să-și caute de lucru în afara instituțiilor de învățământ.

Astfel că mă frământau un an în urmă gânduri dintre cele mai diverse și mai năstrușnice, dar voi menționa doar câteva dintre ele: măsura în care nivelul de cunoaștere al unui funcționar poate influența evoluția țării; depolitizarea Academiei; majorarea salariilor tuturor colaboratorilor; îmbunătățirea bazei metodice și materiale; deschiderea Academiei de Administrare Publică către bunele practici și tradiții ale instituțiilor similare din UE, SUA, Japonia, Coreea de Sud. Cât privește sentimentele care mă încearcă acum, după un an de muncă asiduă și foarte încordată la timona Academiei, pot să spun cu siguranță un singur lucru: o schimbare înspre bine s-a produs.

COR.: Cum Vă imaginați un an în urmă procesul administrării publice în general, știința administrației publice și activitatea de instruire a funcționarilor publici și cum le vedeți astăzi, fiind implicat nemijlocit în această activitate multidimensională?

V. M.: Eu nu am fost încântat niciodată de calitatea transformărilor economice și sociale din Republica Moldova. Dezvoltarea creativă a instituțiilor statului este puternic influențată de factorii politici și de dorința de a se îmbogăți a multor demnitari, care nu au nimic în comun cu grija față de bună-

țarea oamenilor. Fiind implicat direct în activitatea de instruire a funcționarilor publici, am constatat că majoritatea dintre ei doresc să facă studii și acest lucru îmi dă speranță că lucrurile pot fi schimbate în bine. Suntem obligați să trecem de la o societate oarecare, ca să nu spun arbitrară, la o societate bazată pe cunoaștere, în care sunt implementate bunele practici europene și occidentale, în care să ne mișcăm spre lumină. Într-o societate imperfectă este cu mult mai greu să impui legile să lucreze, decât să le elaborezi. Știința administrației publice are menirea să identifice mecanismele de frânare a guvernării legilor. Ea trebuie să ofere soluții pentru asigurarea unei funcționări raționale a aparatului administrativ. Știința administrației publice trebuie să formuleze principii obiective de recrutare și promovare a personalului din administrația publică centrală și locală.

Este evident că procesele sociale sunt guvernate de legi similare cu cele naturale. Pornind de la ierarhia și autonomia substructurilor naturale, se pot defini mai multe legități pentru organele administrației publice. De exemplu, poate fi considerat ca adevăr afirmația: sistemul administrativ funcționează în mod rațional atunci și numai atunci când fiecare subsistem își poate realiza pe deplin capacitățile. De aici rezultă că funcționarii de rang superior trebuie să-i trateze pe cei de rang inferior nu în calitate de subordonați, ci în calitate de stăpâni ai situației, care participă nemijlocit la luarea deciziilor. Din păcate, la noi încă predomină practica din perioada feudală; șefii privesc pe adjuncții lor și pe toți cei din jur ca pe niște șurubașe. Practic, de aici pornesc toate relele. Dacă un funcționar repetă de mai multe ori „Eu, eu, eu...”, atunci el urmează a fi demis în mod obligatoriu.

În baza unor indicatori bine definiți de performanță, știința administrației ne va permite evaluarea raporturilor interumane din interiorul diferitelor structuri administrative, dintre șefi și subalterni.

COR.: După 18 ani de activitate, considerați D-voastră că este strict necesară o astfel

de instituție de învățământ superior pentru țara noastră și de ce?

V. M.: Este foarte necesară. De la conducătorii care nu au cunoștințe elementare în domeniul administrației publice nu te poți aștepta la nimic bun. Înainte de a lua o decizie, se impun analize și calcule. Pentru ele este nevoie de cunoștințe administrative, economice, tehnice, juridice, sociale și de altă natură. Lipsa de cunoștințe demonstrează că permanentele reorganizări structurale nu se soldează cu perfecționarea efectivului sau sporirea competenței acestuia, ci cu pierderi la capitolul profesionalism și accelerarea exodului de cadre notorii. Fără studii temeinice în domeniul administrării publice, vom asista în continuare la manifestările de voluntarism și inechitate, care conduc spre sărăcie.

COR.: Își face Academia pe deplin datoria față de societate sau nu? Ce ați reușit să modificați, să îmbunătățiți pe parcursul acestui an în plan instructiv și didactic, dar și în ceea ce privește dezvoltarea bazei tehnico-materiale a Academiei? Ce urmează să se mai întreprindă în acest sens în perioada imediat următoare?

V. M.: Risc să nu fiu modest. Dar o spun totuși cu fermitate: în Republica Moldova nu există instituții de învățământ superior care să-și onoreze obligațiunile la nivelul Academiei de Administrare Publică. Pe parcursul unui an nu numai că am izbutit să scăpăm de datorii, dar și să câștigăm sume frumoase. Din banii câștigați din diferite proiecte s-au făcut investiții serioase în hotelul-cămin, în cantină, blocurile de studii, am majorat cu începere de la 1 octombrie trecut, cu 50 la sută salariul de funcție al tuturor colaboratorilor Academiei. Am reușit, de asemenea, să revenim la studiile cu frecvență redusă și la contract. Admiterea bine organizată ne-a permis să salvăm catedrele și, odată cu ele, cadrele bine pregătite. Am restabilit relațiile de bună colaborare cu instituțiile similare din România și din alte țări din UE, SUA, Coreea de Sud. Pentru prima dată, Academia de Administrare Publică participă la proiecte internaționale în calitate de aplicant. În perioada imediat următoare și pentru viitor vom

depune eforturi pentru a câștiga cât mai multe proiecte naționale și internaționale. Cu cât Academia de Administrare Publică va avea mai multe proiecte, cu atât vom dispune de mai multe resurse financiare și materiale. În baza lor vom ameliora procesul de studii și de perfecționare. Cu începere de la 1 octombrie 2011, planificăm să majorăm încă cu 50 la sută salariul de funcție al colaboratorilor. Îmbunătățirea bazei tehnico-materiale a Academiei de Administrare Publică și dublarea salariului de funcție creează condiții reale pentru o mai bună funcționare a instituției noastre.

COR.: În ultimul timp, se vorbește tot mai insistent, precum că în republică ar exista o știință a administrației. Să fie adevărat acest lucru? Care sunt în acest caz realizările acestei științe și ce perspective are ea, ce domenii și probleme urmează să se exploreze, care o fi impactul acesteia asupra procesului administrativ din țară și asupra activității nemijlocite a organelor administrației publice locale și centrale?

V. M.: Da, există. Fondatorul acestei științe poate fi considerat primul rector al Academiei de Administrare Publică (1993-2003), profesorul universitar, doctorul habilitat Mihail Platon, pe care o boală grea și necruțătoare l-a răpit dintre noi la 15 februarie 2011. Mihail Platon a fost primul care a pus problema perfecționării cadrelor de conducere, pentru care posturile se atribuie în baza unor principii de partid sau a algoritmului politic. Știința din domeniu, precum și Academia de Administrare Publică au pierdut mult odată cu demiterea dlui M. Platon din funcția de rector al Academiei (decretul Președintelui Republicii Moldova Vladimir Voronin din 12 ianuarie 2004).

Noua conducere a Academiei a întreprins măsuri urgente în vederea unei compensări morale pentru fondatorul Academiei de Administrare Publică, conferindu-i, la prima ședință a Senatului, cel mai înalt titlu științific de Doctor Honoris Causa. Din discuțiile cu dl Mihail Platon am preluat multe lucruri importante. Noua conducere a Academiei de Administrare Publică depune eforturi în direcția avansării începute de profesorul

(Continuare în pag. 4)

O instruire autentică a funcționarilor publici poate fi realizată numai în baza evoluării științei administrației

(Șfârșit. Continuare din pag.3)

Mihail Platon. Colectivul profesoral-didactic al Academiei de Administrare Publică, format în perioada anilor 1993-2003, este capabil să realizeze sarcini dintre cele mai importante privind instruirea studenților (ciclul II și III) și perfecționarea continuă a personalului din administrația publică. Evoluând în pas cu rigorile europene, colectivul Academiei de Administrare Publică asigură asistența metodologică și informațională a activității autorităților publice.

COR.: Activitatea D-voastră de până acum ne permite să afirmăm, că sunteți un autentic om de știință, un savant cu merite nu numai în fața științei noastre naționale, dar și a domeniului pe care îl profesati de o viață – al ingineriei și matematicii. Ce ne puteți spune, succint desigur, despre știința inginerescă și matematică din republica noastră?

V. M.: Matematica, Mecanica, Fizica etc. sunt imagini ale lumii reale, care permit descrierea, înțelegerea și prevederea evenimentelor acesteia. Toate problemele din inginerie comportă o punere în ecuație, cu alte cuvinte, o traducere a fenomenului real într-o problemă matematică. Rezolvarea sa ne permite înțelegerea univocă a tot ce se întâmplă în jurul nostru. La construirea podurilor, șoselelor, viaductelor, așezărilor umane, turnurilor și tunelurilor, mașinilor, avioanelor, vehiculelor cosmice etc. se pun în ecuație condițiile de exploatare, alegerea rațională a materialelor de construcție, consumul și costul materialelor utilizate, consumul de energie, impactul asupra mediului înconjurător ș.a.

Calitatea soluției la oricare dintre problemele enumerate depinde de nivelul de cunoaștere a comportării materialelor în funcție de istoria acțiunii exterioare. Începând cu anii de studenție, m-a preocupat problema modelării matematice a comportării materialelor în funcție de structura lor și de condițiile de exploatare. Aceasta este cea mai complicată problemă din domeniul științelor naturii. Modelul matematic pe care l-am elaborat pe parcursul a 20 de ani, în știința modernă, poartă denumirea de Model structural. Cu ajutorul lui reușim să descriem, în baza unui

număr restrâns de experiențe, fenomene extrem de complicate: perioada de timp în care un element de construcție își poate păstra capacitatea de bună funcționare, în funcție de condițiile de exploatare și structura materialului, „memoria” continuă și discretă în procese ciclice și neizoterme ș.a.

Modelul structural își găsește aplicație în medicină și în alte domenii. Este o temă despre care se poate discuta la nesfârșit.

COR.: Dar ce prezintă știința Republicii Moldova la ora actuală, în special, în comparație cu dezvoltarea științei și realizările acesteia în țările vecine – România, Ucraina, Rusia etc.

V. M.: Nu voi enumera șirul de realizări. La această temă se poate vorbi foarte mult. Doresc să menționez că, de regulă, realizările științifice sunt proporționale cu resursele financiare alocate. Nu se pot obține rezultate științifice importante fără renovarea potențialului de cercetare, procurarea echipamentului performant și înzestrarea laboratoarelor, reparația încăperilor și majorarea salariilor. Deși au existat mari greutăți, în ultimii ani a sporit vizibilitatea internațională a savanților Republicii Moldova, contribuind atât la promovarea imaginii țării, cât și la sporirea calității și eficienței cercetărilor. A crescut considerabil numărul de articole în publicații și edituri internaționale. Mesajul clar și stabil al comunității științifice, constituirea punctelor naționale de contact pentru toate domeniile prioritare de cercetare ale comunității europene, conlucrarea cu structurile internaționale au facilitat și au deschis accesul savanților la Programul PC 7, plasând cercetarea printre primele domenii, care vor adera la Uniunea Europeană.

COR.: Procesele globale din domeniul economiei, politicii, culturii, ecologiei, demografiei, nanotehnologiile, informatizarea, firește, nu pot evolua fără implicarea totală a științei. La ce ne putem aștepta într-o perioadă istorică rezonabilă în evoluția științei mondiale, sub aspectul progresului sau regresului domeniilor amintite mai sus?

V. M.: Activitatea umană se călăuzește de două obiective fundamentale: nevoia de a cu-

noaște anticipat evenimentele, fenomenele, procesele din natură și societate, precum și mecanismele care le guvernează evoluția; satisfacerea anumitor necesități materiale în creștere neîntreruptă ale omului și ale societății. Rezultatele științifice potentează aspirațiile și posibilitățile. Problema fundamentală a omenirii constă în conștientizarea faptului că nava spațială care este Pământul nu poate fi tratată ca o simplă mină de exploatare, iar societatea – consumatorul bunurilor dobândite. Din păcate, goana după profit elimină din ecuație posibilitățile limitate ale navei pe care locuim. După cum ne este cunoscut, averea condiționează puterea, iar din ea rezultă interesele promovate prin politică. Puterea a dezvoltat la deținătorii de avere orgoliul, slava, dorința de a domina peste tot, iar la supuși și salariați a format invidia, supușenia oarbă, lingușirea, servilismul etc. În consecință, conducătorii politici exploatează progresul științific și tehnologic nu în scopul armonizării relației dintre om și natură, necesităților și posibilităților planetei, dar în scopul de a demonstra dimensiunea „prostiei”, care se dovedește a fi nelimitată.

Știința modernă pune la dispoziție un arsenal enorm de tehnologii și dispozitive. Omul devine ca și cum mai puternic, însă anomaliile dictate de dorința de avere și putere a conducătorilor de diferit rang îl fac să fie mai vulnerabil. De exemplu, dezvoltarea tehnologiilor informaționale conduce la rezolvarea multor probleme la care înainte omul nici nu putea să viseze. În același timp, acest progres a dat naștere la astfel de fenomene, cum ar fi criminalitatea computațională, terorismul computațional, războaiele computaționale, distanțarea omului de natură ș.a. Utilizarea intensivă a Internetului conduce la modificări profunde în creierul unui om, pierzându-și capacitatea de a gândi sistematic și profund. Tehnologiile industriale pun în pericol mediul ambiant, iar cele biologice pot conduce la deformarea psihicii, descompunerea lumii spirituale și ruperea acesteia de realitate. Viața în marile orașe afectează memoria, reduce atenția și poate conduce la epuizare psihică.

Pericolul de distrugere a planetei și a naturii omului este, în

primul rând, legat de diferența enormă dintre nivelurile atinse în științele naturii și socioumane. Dacă cu ajutorul fizicii și tehnicii omul poate călători pe alte planete și comunica cu orice persoană de pe globul pământesc cu ajutorul telefonului mobil, al Internet-ului etc., metodele de guvernare au evoluat foarte puțin (mijloacele puse la baza luptei pentru statut/putere: formarea coalițiilor, urzirea intrigilor, trădarea se practică și în coloniile de cimpanzei). Pentru „umanizarea” specialiștilor din domeniile științelor socioeconomice se impune pregătirea lor serioasă în domeniile științelor naturii. Oamenii care nu cunosc legile naturii nu pot estima prejudiciile pe care le cauzează mediului înconjurător în urma diferitelor acțiuni, pe parcursul vieții. Lipsa de „umanism” (cunoștințe fundamentale) la unii conducători le creează impresia că cetățeanul este, pur și simplu, un subordonat, care urmează să-i îndeplinească indicațiile și nu un stăpân al situației, care participă la luarea deciziilor. Obligațiunea de a cunoaște în profunzime legile universale, aplicabile la descrierea fenomenelor fizice, chimice, biologice, lingvistice, economice și sociale, de către orice persoană de conducere, este un deziderat firesc. 50-60 de ani în urmă, beneficiul care provine de la aplicațiile principiilor termodinamicii în lingvistică, biologie sau medicină stârnea mari suspiciuni. Azi, îndoilele în abilitățile universale (pentru orice fenomen natural sau social) ale principiilor termodinamicii sunt privite ca un element al lipsei de cultură științifică. Practica în care se consideră că numai reprezentanții științelor naturii trebuie să cunoască o serie de lucruri studiate în științele umaniste, iar necesitatea inversă – facultativă, a contribuit și continuă să contribuie la afectarea radicală a progresului umanității. Regresul evoluției în privința relației om-natură poate fi stopat numai în cadrul unei societăți bazate pe cunoaștere în care guvernează legi obiective, dar nu legi promovate în urma unor interese subiective.

COR.: Vă mulțumim și Vă urăm noi succese în activitatea D-voastră.

**Pentru conformitate:
Mihai MANEA**

Marian LUPU în vizită la Academia de Administrare Publică

(Șfârșit. Început în pag. 1)

Cuvîntul-cheie pe calea europenizării țării noastre îl constituie noțiunea de echilibru. Eu, în calitate mea de spicher și de șef de stat interimar, Partidul Democrat din Moldova, al cărui președinte am onoarea să fiu, sîntem în favoarea echilibrului și nu împărtășim ideea unei puteri totale, milităm pentru o balanță și contraechilibre la nivelul reprezentării puterilor și forțelor democratice, a specificat președintele interimar al țării.

„Încă prin anii 2006-2007 înțelegeam esența proceselor de descentralizare. Au fost elaborate trei proiecte de lege în acest domeniu. Un stat este puternic la nivel central, dacă este puternic la nivel local. Toți cei care vor fi aleși din partea Partidului Democrat la apropiatele alegeri locale, vor avea directiva de a promova politica de descentralizare”, a subliniat Marian Lupa.

Șeful interimar al statului a mai reiterat că Partidul Democrat a venit la timpul respectiv cu ideea de a susține un candidat unic al Alianței pentru Integrare Europeană pentru alegerile primarului municipiului Chișinău, chiar dacă acest candidat nu ar fi

fost din partea PD. Dar această idee nu a fost acceptată, de aceea am mers pe calea promovării candidaturii noastre.

Candidatul partidului nostru pentru funcția de primar de Chișinău este dna Valentina Buliga, a subliniat Marian Lupa. Am gândit mult asupra acestei candidaturi, alegerea n-a fost accidentală. Dumneaei este o persoană puternică, profesionistă. Colega noastră dispune de capacitățile necesare și de calități deosebite pentru a face față lucrurilor.

Adresându-se asistenței, dna Valentina Buliga a menționat că este foarte bucuroasă

să se întâlnească cu profesorii și colegii de la Academia pe care a absolvit-o și D-ei. „Aici am învățat adevărata democrație, am cunoscut și am conștientizat ce înseamnă adevărata statalitate a Republicii Moldova. Nu poți deveni un bun funcționar public, dacă nu-ți faci studiile la Academia de Administrare Publică”, a subliniat ministrul muncii, protecției sociale și familiei.

Valentina Buliga a afirmat, de asemenea, că dispune de suficientă experiență și dorință de a face ca Chișinăul, în cazul în care va fi aleasă în funcția de primar, să devină

un oraș în care să avem locuri de muncă, spațiu pentru investiții în știință, educație, sănătate, să existe accesul la cele mai diverse servicii.

„Vă invit ca la 5 iunie curent să participați cu toții la alegerile locale și să vă dați votul pentru Partidul Democrat și candidatul său, Valentina Buliga. În buletinul electoral vom fi pe locul 10, să nu ne încurcați. Sper să fiu și un primar de nota „10”, a menționat în încheiere Valentina Buliga.

În finalul întâlnirii, dl Marian Lupa și dna Valentina Buliga au răspuns la numeroasele întrebări ale asistenței.

Cor. „F.P.”

Vorbesc profesorii Academiei

Cu ocazia împlinirii a 18 ani de la fondarea Academiei de Administrare Publică de pe lângă Președintele Republicii Moldova, în aceste zile de mijloc de mai în incinta instituției există o adevărată atmosferă de sărbătoare. Cu prilejul acestei aniversări, le-am propus unor profesori mai cu vechime în muncă aici să ne răspundă la următoarele întrebări:

1. De ce ați ales Academia de Administrare Publică pentru a Vă desfășura activitatea de profesor?

2. Sunteți satisfăcut(ă) de activitatea D-vastră în cadrul Academiei?

3. Ce ați propune pentru îmbunătățirea activității la sectorul D-vastră de muncă?

Am considerat întotdeauna că Academia noastră este o instituție deosebită

1. Am ales Academia de Administrare Publică deoarece întotdeauna am considerat că este o instituție deosebită. Contingentul de instruiți reprezintă preponderent persoane cu experiență avansată în domeniul administrației publice, fapt care solicită forme și metode de instruire specifice adulților, precum și un conținut al cursurilor actualizat permanent. Prin urmare, se solicită și o mobilizare totală, activitate de cercetare științifică, autoinstruire, spirit de inițiativă și inovație din partea celor care activează în cadrul Academiei. Aici, în Academie, totul trebuie să fie mereu în ascensiune.

2. Da, dar este loc și pentru mai bine. Mă refer la activitatea științifică. Este un angajament de prezent și viitor pe care mi-l asum.

3. – Îmbunătățirea activității metodice a profesorilor și elaborarea de către profesorii Academiei a notelor de curs, cursurilor de lecții, manualelor și altor materiale didactice;

– promovarea și aplicarea me-

Tatiana ȘAPTEFRĂȚ,
doctor, conferențiar universitar,
director interimar al Departamentului organizarea instruirii

todelor participative de instruire;

– intensificarea măsurilor și activităților de perfecționare a corpului profesoral – didactic din cadrul Academiei;

– dezvoltarea și amplificarea relațiilor de colaborare cu autoritățile administrației publice centrale și locale în vederea formării specialiștilor în conformitate cu necesitățile actuale din domeniu.

Este o plăcere să-ți împărtășești cunoștințele cu tinerii dornici de cunoaștere

1. Eram curios să aflu ce prezintă cercetarea în administrare publică, reprezentând un domeniu nou, am decis să-mi pun în aplicare cunoștințele și, totodată, să mi le dezvolt. Desigur că la început a fost cam greu, erau puțini studenți, curricula era mereu în schimbare, dar pînă la urmă am ajuns la concluzia că în Academie există posibilitate de a te promova pe plan profesional și este o plăcere de a împărtăși cunoștințele cu tinerii dornici de cunoaștere și care doresc să afle cît mai mult despre cum își pot ajuta țara.

2. Complet. Îmi place ceea ce

Teodor POPESCU,
șef Catedră știința administrației, doctor în istorie,
conferențiar universitar

fac, am un orar fix care-mi permite să-mi pot organiza timpul. Iar

cursurile de perfecționare care nu lipsesc mai condimentează activitatea instituției.

3. Multe s-ar putea spune, dar mă limitez doar la câteva: cadrele trebuie pregătite în așa fel încît să corespundă cerințelor

de la catedra respectivă. Se cere să fie restructurată programa de pregătire la toate specialitățile, dar fiind faptul că administrarea publică este un domeniu în continuă dezvoltare în care schimbările nu încetează să apară.

Optimismul vine de la sine

1. Lucrez la Academie din 1999. De atunci am înțeles că ai șanse de izbîndă doar dacă ai o instituție de învățămînt cum este Academia noastră, în care se pregătesc funcționari publici pentru a eficientiza și a contribui la sistemul de administrare în cadrul țării. Consider că e un lucru important și aș vrea să contribui și eu cu ceva, adică cu franceza, cu formarea lingvistică în franceză a funcționarului public care este utilă în cadrul procesului de integrare europeană.

2. Nu știu dacă găsesc vreun om care este satisfăcut pînă la urmă de activitățile pe care le desfășoară oriunde.

3. Este un sector deosebit de important din momentul în care în Republica Moldova intenționează să facă pasul către Europa și dacă și guvernarea, și toți actorii care, eventual, ar putea fi

Vlad CĂNTÎR, doctorand,
profesor de limbă franceză

implicați în procesul acesta de formare generală și nemijlocit de formare lingvistică în franceză. Aș vrea ca să se înțeleagă că e necesar de a face o politică la nivel de stat în domeniul de formare lingvistică în limbi străine, fiindcă e un lucru foarte important.

Omul sfințește locul...

1. Cred că ne-am ales reciproc. În 1994, venind la studii la Academie, se pare că din acel moment soarta a hotărît să nu ne despărțim. Nu știu cum Academia, dar eu nu am regretat nici pentru un moment faptul că am fericita ocazie să activez în cadrul Academiei de Administrare Publică. Nu cred că există o școală a vieții și a profesionalismului mai bună decît instituția noastră. Datorită acestui fapt, am o posibilitate de a combina în cadrul Academiei cele două laturi profesionale: pedagogia și administrarea.

2. Sînt satisfăcută pe deplin, deoarece pe parcursul activității mă simt permanent în proces de formare și de a realiza ceva nou. În Academie, pentru mine este important absolut totul: colegii de lucru, masteranzii, participanții la cursurile de perfecționare, cînd la fiecare oră mergi ca pentru prima dată, sălile de studii, curtea atît de frumoasă etc. Nu cred că aș putea să-mi imaginez viața fără toate acestea, doar datorită lor, creez lucruri frumoase și înțeleg sensul acestei vieți, acestei lumi în care încă mai strălucesc soarele.

Ludmila ANDRIEVSCHI,
șef Secție secretariat
și relații publice

3. Nu am fost niciodată capricios față de condițiile în care activăm. Dar, ținînd cont de faptul că Secția secretariat și relații publice este, de fapt, prima subdiviziune, la care se adresează cei care vin la Academie, nu am refuza tehnica performantă cu instalarea programelor speciale pentru activitatea noastră. Poate s-ar cere renovat puțin mobilierul, pentru că actualul este de la fondarea Academiei. În rest, cred că este corectă vorba veche: „Omul sfințește locul”.

Vorbesc absolvenții Academiei

Cu prilejul aniversării de 18 ani a Academiei, nu am putut să nu intervievăm și câțiva absolvenți ai acesteia, pentru a-și spune opinia vis-a-vis de instituția dată. Cât de folositoare le-au fost cunoștințele și abilitățile acumulate, le aflați de la intervievații noștri. Întrebările la care au răspuns sunt următoarele:

1. Ce înseamnă pentru D-vastră Academia de Administrare Publică?
2. Vă sunt de ajutor cunoștințele obținute la Academie în activitatea D-vastră practică?
3. Ce ați propune pentru îmbunătățirea activității de instruire și științifice a Academiei?

La Academie mi-am format noi viziuni

1. Academia de Administrare Publică este locul unde am explorat un domeniu nou pentru mine, unde mi-am format noi viziuni, unde mi s-a deschis un nou orizont profesional. De asemenea, este locul unde revin cu drag în diverse ipostaze – de absolventă a acestei prestigioase instituții, de fost profesor, dar și în calitate de audient al cursurilor de formare continuă.

2. Indiscutabil - cunoștințe inutile nu există. Viața profesională a funcționarilor publici este foarte diversă, iar exercitarea atribuțiilor lor funcționale implică deseori cunoștințe care depășesc cadrul strict stabilit de fișa de post. Prin urmare, există situații profesionale care necesită o simbioză de cunoștințe dintre cele mai variate compartimente ale programei de studii la Academia de Administrare Publică, care, la prima vedere, sunt departe de practica cotidiană.

3. Consider că profesorii implicați în activitățile curente ale Aca-

Nadejda DEMIAN,
șef al Serviciului Petiții și Audiență, Aparatul Președintelui Republicii Moldova

miei de Administrare Publică sunt suficient de competenți pentru a ști să adapteze procesul de studii la cerințele actuale ale serviciului public. Aș sugera doar ca, dincolo de transmiterea cunoștințelor, să se axeze și pe formarea trăsăturilor moral-profesionale ale viitorilor funcționari publici: integritate, tendință de autoperfecționare, patriotism.

Academia are un rol primordial în dezvoltarea competențelor profesionale ale personalului din autoritățile publice

1. Academia de Administrare Publică este o instituție specializată în dezvoltarea competențelor profesionale ale personalului din autoritățile publice și are un rol primordial în acest domeniu de rând cu alți prestatori de servicii de instruire.

2. Desigur. Fără cunoștințe în domeniul administrării publice, fără abilități dezvoltate privind realizarea unor atribuții de serviciu și fără manifestarea unui anumit comportament în activitate, este imposibil să fii un funcționar public profesionist. Una dintre sarcinile principale ale Academiei de Administrare Publică este și sporirea profesionalismului funcționarului public, a întregului personal din autoritățile publice.

3. Aș avea doar o singură doleanță în acest context. Conducerea Academiei și corpul profesoral-didactic urmează să dezvolte în continuare potențialul său și al

Tamara GHEORGHÎȚA,
șef Direcție politica de cadre, Cancelaria de Stat a Guvernului Republicii Moldova

instituției pentru a realiza eficient misiunea nobilă de creare a capacităților necesare administrației publice în scopul satisfacerii obligațiilor generale de prestare a serviciilor de calitate cetățenilor țării.

Sunt încă multe lucruri de făcut în domeniul dezvoltării profesionale

1. Alma mater a tuturor funcționarilor publici. Mi-am făcut studiile la Academia de Administrare Publică de pe lângă Guvernul Republicii Moldova, cum era numită pe atunci. Am absolvit-o în anul 1998 și tot atunci rectorul, dl Mihail Platon, mi-a propus să rămân la Academie și să activez în calitate de specialist principal în cadrul Direcției de dezvoltare profesională. Întotdeauna m-a interesat să „defrișez terenurile”, acesta fiind unul dintre motivele pentru care am rămas să lucrez la Academie.

2. Îmi place ceea ce fac, lucru demonstrat și de anii lucrați la Academie, fapt ce mi-a permis o creștere pe plan profesional. Posibilitatea de a-mi demonstra cunoștințele acumulate în timpul studenției a reprezentat un motiv de a rămâne fidelă Academiei. O plăcere deosebită primesc de la activitățile desfășurate în cadrul departamentului, în special, atunci când participanții la cursuri de dezvoltare profesională sunt mulțumiți de activitățile care se desfășoară în cadrul Academiei și menționează că vor utiliza în continuare în activitatea lor cunoștințele, abilitățile și aptitudinile obținute aici.

3. Sunt încă multe lucruri de

Aurelia ȚEPORDEI,
director al Departamentului de Dezvoltare Profesională

făcut în domeniul dezvoltării profesionale a personalului. În primul rând, cred că este necesar să elaborăm o curriculum ce ar permite perfecționarea personalului. Concepția respectivă ar conține mai multe compartimente, dintre care doresc să menționez doar câteva: antrenarea personalului în conformitate cu noile tehnologii informaționale, aș vrea să fie niște cursuri nu numai pentru personalul Academiei, dar și din alte instituții, cu specialiști care ar putea organiza cursuri de perfecționare la un nivel înalt.

Am avut parte de un colectiv didactic deosebit

1. Academia de Administrare Publică este o instituție de studii post-universitare, care, într-adevăr, înseamnă mult pentru management. Este instituția de la care am obținut cele mai importante informații, am studiat noi obiecte care mi-au fost de folos. În perioada în care am studiat, pot spune că am avut parte de un colectiv didactic deosebit, printre care vreau să-l menționez, în mod special, pe regretatul rector Mihail Platon și pe alți profesori care ne-au ajutat să ne formăm ca specialiști.

2. Da, mai ales ceea ce se referă la cadrul legislativ și la managementul administrării. În știință este una, dar când este vorba despre administrare, numai studiile în domeniul administrativ m-au ajutat să pot gestiona eficient activitățile instituției pe care o conduc.

3. O chestiune importantă pe care am propus-o și în timpul studiilor, ar fi ca în Academie să se practice

Victor CERNAT, doctor habilitat în medicină, profesor universitar, directorul Institutului Oncologic din Chișinău

cercetarea științifică paralel cu alte științe, așa cum se face în alte instituții, în diferite domenii, cum ar fi cel juridic, economic, politic ș.a. Este un lucru foarte important, care cred că va spori prestigiul Academiei.

Sunt sigur că voi câștiga alegerile locale

Mandatul lui Dorin Chirtoacă în calitate de primar general al municipiului Chișinău a fost unul cu multe urcușuri și coborâșuri, deopotrivă. Chiar și așa însă, după patru ani de mandat, Dorin Chirtoacă susține cu certitudine că dacă ar lua-o de la început, ar parcurge, practic, același drum și ar fi la fel de decis să transforme orașul într-o capitală cu adevărat europeană. Deși nu a reușit să realizeze în practică tot ce și-a propus, el este ferm convins că chișinăuienii vor aprecia ceea ce s-a făcut în acești patru ani și îi vor acorda vot de încredere pentru un nou mandat de primar general.

CORRESPONDENTUL:
Domnule Chirtoacă, după patru ani de mandat în calitate de edil al capitalei, care considerați că sînt cele mai importante realizări ale Dvs.?

Dorin CHIRTOACĂ:

Pe parcursul acestui mandat, împreună cu colegii din primărie, am reușit să asigurăm, întâi de toate, un echilibru financiar al direcțiilor primăriei și al întreprinderilor municipale. De asemenea, am reușit să achităm datoriile municipiului și să transformăm Chișinăul într-un oraș rentabil, în comparație cu ultimii 20 de ani, când acesta se afla permanent în datorii.

În același timp, demararea proiectelor de renovare a Stației de epurare de apele reziduale din lunca Bâcului, care a avut drept consecință directă lichidarea mirosului neplăcut din oraș, reabilitarea lacului din Parcul Valea Morilor, precum și procurarea a 102 troleibuze sunt, practic, cele mai stringente probleme ale municipalității, care au fost rezolvate cu succes.

Totodată, prin lansarea în 2010 a Programului „Prima Casă”, ne-am propus să asigurăm cu locuințe accesibile familiile tinere și bugetarii. De asemenea, timp de patru ani,

în parcurile din oraș au fost instalate peste 100 de locuri de joacă pentru copii și echipament pentru fitness, după o pauză de 20 de ani a fost procurat utilaj medical, iar pensionarilor și familiilor cu venituri reduse le-au fost acordate compensații pentru transport și căldură. Toate acestea le-am reușit în condiții de austeritate a bugetului municipal.

COR.: Vă mai amintiți de primele probleme cu care v-ați confruntat în funcția de edil al capitalei?

D.C.: Primele probleme au fost legate de achitarea datoriilor de circa 700 mil. lei moștenite de la guvernarea precedentă, alegerea viceprimarilor și formarea majorității în Consiliul Municipal. Însă cea mai mare problemă a fost demararea sezonului de încălzire și aici mă refer, în special, la perioada anilor 2007-2008, când din cauza datoriilor foarte mari moștenite de la guvernarea comunistă, timp de o săptămână a fost deconectată căldura în tot orașul.

COR.: În toți acești ani, cine a fost pentru Dvs. sprijinul principal, de la care ați solicitat un sfat când ați întâmpinat dificultăți?

D.C.: De fiecare dată

problemele majore au fost abordate în mod public și am urmărit care este reacția cetățenilor. Având susținerea locuitorilor capitalei, ne-a fost mai ușor să luăm anumite decizii. Dacă este să vorbim despre persoanele apropiate, evident că m-am consultat cu colegii din echipa PL, CMC, cu prietenii, dar și cu familia.

COR.: Colegii din Partidul Liberal conștientizează că Dvs., în funcția de primar, ați adus formațiunii o mare popularitate?

D.C.: Nimeni nu poate reuși de unul singur, întotdeauna există o echipă, deși nu toți membrii care muncesc sunt în vâzul lumii. Eu cred că, în mare parte, meritul se datorează celor care au promovat consecvent valorile moderne ale democrației încă înainte de anul 1989. Și aici îl pot menționa, în special, pe Gheorghe Ghimpu care, pe lângă faptul că mi-a fost unchi, a fost un model de activitate în administrație.

COR.: În momentul în care ați fost ales edil al capitalei, erăți cel mai tânăr primar din Europa. Dacă v-ați întoarce în 2007, când ați

început activitatea de primar, ce ați face altfel decât atunci?

D.C.: Cred că, în linii generale, aș proceda la fel. Evident că anumite decizii le-aș fi luat altfel, dar în esență, nu foarte diferit. Aș fi insistat ca compensațiile la căldură să fie introduse chiar din anul 2007, de fapt am cerut acest lucru, dar nu m-au susținut consilierii municipali. Reformele importante le-aș fi promovat în orice condiții. Cu siguranță, aș fi reușit să fac mult mai mult, dacă aveam susținere atât din partea Guvernului, cât și a colegilor din primărie.

COR.: Cum credeți, de ce alți candidați reacționează atât de nervos și de dur la proiectele Dvs. „Prima casă” și „Noile troleibuze”?

D.C.: Sincer, nici eu nu-i înțeleg. Cred că este vorba de invidie, de răutate care s-a acumulat pe parcursul anilor. Atunci când încerci să faci ceva pentru oameni, unii oponenți politici nu fac decât să reacționeze bolnăvicios, negativ și murdar, ceea ce nu este normal. Să afirmi despre noile troleibuze, procurare cu

(Continuare în pag.9)

Sunt sigur că voi câștiga alegerile locale

(Sfârșit. Început în pag.8)

atâta dificultate, că nu sunt bune, este un păcat pe care și-l iau pe suflet. Probabil, îi deranjează faptul că noi avem rezultate, iar ei nu au suficiente argumente cu care să vină în fața alegătorilor.

COR.: Cum apreciați gestul PLDM de a-l retrace din cursa electorală pe Victor Bodiș în favoarea Dvs.?

D.C.: Este un răspuns la apelul Partidului Liberal făcut acum jumătate de an privind promovarea unui singur candidat la primărie din partea Alianței pentru Integrare Europeană. Evident, că ar fi fost mult mai bine, dacă mergeam în alegeri într-o formulă consolidată și, respectiv, să putem lupta împreună pentru o majoritate liberal-democrată în CMC. Chiar dacă această formulă a fost pusă în aplicare cu anumită întârziere, sperăm ca gestul PLDM să fie sincer, bazat pe corectitudine și să avem împreună un rezultat bun în interesul cetățenilor.

COR.: Cum credeți, care este formula de atragere a investițiilor mari și de lungă durată în capitală?

D.C.: Investițiile vin la Chișinău, în măsura în care municipiul demonstrează că s-a desprins de un trecut în care îl apăsau datoriile. Recent, am inaugurat un parc industrial în sectorul Ciocana pe o suprafață de 6 ha, unde vor fi create peste patru mii de locuri de muncă, iar investitorii care vor dori să-și înființeze afaceri în Chișinău vor putea închiria spații la prețuri reduse. Preconizăm, de asemenea, ca în primăvara anului 2012

Din biografia lui Dorin Chirtoacă

Data și locul nașterii: 9 august 1978, Chișinău

Studii:

1985 - 1993 - Liceul "Gheorghe Asachi", Chișinău

1993 - 1997 - Liceul "C. Negruzzi", Iași. Diplomă de bacalaureat

1997 - 2001 - Facultatea de Drept, Universitatea din București.

Diplomă de licență în științe juridice

1997 - 2001 - Colegiul Juridic Franco-Român de Studii Europene, Universitatea Paris I Panthéon - Sorbonne, Diplomă de licență în drept european

Experiență profesională:

2001 - 2002 - redactor la emisiunea "Surprize, surprize" TVR 1, România

2002 - 2003 - redactor-șef al emisiunii "Surprize, surprize"

2003 - 2005 - coordonator de proiecte, Comitetul Helsinki pentru Drepturile Omului din Moldova

Pe 17 iunie 2007, a fost ales în calitate de primar general al municipiului Chișinău.

să începem asamblarea tro-leibuzelor în Chișinău și asta iar va însemna noi locuri de muncă. Evident, că ar fi bine să nu mai avem alegeri parlamentare în fiecare an pentru că aceasta descurajează investitorii. Chișinăul este pe drumul cel bun și la cele 10 mii de locuri de muncă create în perioada anilor 2007-2011 avem proiecte concrete pentru a crea până la 20 mii locuri de muncă în următorii patru ani.

COR.: Cu care dintre primarii orașelor din străinătă-

te ați reușit să stabiliți relații de parteneriat?

D.C.: În perioada mandatului am reușit stabilirea relațiilor bune cu primarii din mai multe orașe ale țărilor europene, în special cu primarul orașului Mannheim din Germania cu care suntem înfrățiiți. De asemenea, colaborez cu primarii orașelor Luxemburg, Minsk, Riga și Odessa. În țara vecină, România, avem contacte deosebite cu primarii orașelor București, Piatra Neamț, Constanța și Pitești.

COR.: Ce vă impresio-

nează mai mult în activitatea primăriilor acestor orașe?

D.C.: Motivația. Faptul că activitatea lor are la bază tradiții și reguli care funcționează deja de zeci de ani. Spre deosebire de noi, care abia acum punem pe picioare administrația publică locală, acolo demult a fost creat un sistem stabil de administrare. În țările europene există reguli peste care nici funcționarii, dar nici oamenii simpli nu trec. Totodată, remunerarea este suficientă, iar legile sunt aspre, astfel încât funcționarilor nu le strălucesc ochii după venituri ilegale. Cu siguranță, au și ei probleme, dar nu de genul celor pe care le avem noi. Am preluat orașul plin de datorii, întreprinderi nefuncționale, conturi blocate, buget auster, dar chiar și așa ne-am descurcat și am înregistrat succese.

COR.: În cazul în care veți câștiga alegerile, meritul cui va fi, iar în cazul în care nu veți acumula numărul necesar de voturi, va purta cineva vina pentru aceasta?

D.C.: Atât în cazul alegerilor din 5 iunie curent, cât și al celor din 2007, victoria este și va fi a tuturor susținătorilor PL, precum și a alegătorilor din municipiu. Vreau, de asemenea, să menționez că în toți acești ani am fost susținut și de o parte din consilierii municipali, reprezentanți ai altor formațiuni politice, cu care am înregistrat numeroase realizări. În ceea ce privește partea a doua a întrebării - nimeni nu va purta nici o vină, deoarece sunt sigur că voi câștiga alegerile și-mi voi continua activitatea în funcția de primar general al capitalei.

Tatiana CIOBANU

Vorbesc masteranzii Academiei

Masteranzii sunt sufletul Academiei, iar cu prilejul celei de-a 18-a aniversări au posibilitatea de a-și spune opinia în ceea ce privește cadrul didactic și planurile de viitor. Iată întrebările, la care i-am rugat pe masteranzi să ne răspundă.

1. De ce ați decis să Vă faceți studiile la Academia de Administrare Publică de pe lângă Președintele Republicii Moldova?

2. Ce ne puteți spune despre profesorii Academiei de Administrare Publică, despre procesul de instruire. Sunteți mulțumit (ă) de formele și metodele de instruire?

3. Care sunt planurile D-voastră de viitor?

Profesorii Academiei sunt pedagogi cu literă mare

1. Am decis să-mi fac studiile la Academie, deoarece am studii pedagogice și, lucrând într-o instituție publică centrală ca funcționar public, am nevoie de a-mi lărgi orizontul de cunoștințe, deprinderi și abilități.

2. Profesorii de la Academia de Administrare Publică sunt pedagogi cu literă mare, profesioniști, cu o bogată experiență în domeniu, cu o bună pregătire teoretică și practică. Formele de instruire sunt destul de variate fiind aplicate noile tehnologii, procedee și metode.

3. În viitor, aș dori să-mi continui studiile la doctorat, să utilizez cunoștințele teore-

Ludmila BAUDAC-GUȚU,
masterandă, gr. 111,
Administrare publică

tice în practică. Sper ca experiența obținută să-mi fie utilă.

Relațiile profesorilor cu masteranzii sunt la nivel de colegi

1. Am ales să fac studiile la Academia de Administrare Publică pentru că este o instituție cu un profil larg de cunoștințe și are o valoare mare în Republica Moldova, care formează specialiști de cea mai înaltă calificare.

2. Aș putea spune că sunt profesioniști și specialiști în domeniul lor de activitate. Relațiile profesorilor cu masteranzii sunt la nivel de colegi.

3. De a consolida studiile în domeniul ales și a perfecționa bagajul de cunoștințe, de a deveni o personalitate în viață și a avea un viitor. Desigur, beneficiind de studiile obținute la Academia de Ad-

Vadim FOTESCU,
masterand, gr. 113,
Dreptul constituțional și
dreptul administrativ

ministrare Publică și îndrumările cadrelor didactice din cadrul Academiei.

Profesorii sunt foarte binevoitori și receptivi

1. Am decis să-mi fac studiile la Academia de Administrare Publică pentru că să-mi consolidez bagajul de cunoștințe, în special, sub aspect practic. Am dorit să fiu mai aproape de sfera mea de activitate și să am un contact mai strâns cu mediul științific și practic.

2. Avem fericita ocazie să luăm lecții de la specialiști, persoane încântate de ceea ce fac. Profesorii sunt foarte binevoitori și receptivi. Avem parte de o atmosferă de lucru, cooperantă, datorită modului selectat de predare. Sunt aplicate cele mai diverse forme de instruire, care ne ajută să pătrundem mai ușor în ceea ce studiem.

3. Aș vrea să-mi găsesc un serviciu căruia să mă dedic și să obțin performanțe as-

Tatiana STAHL,
masterandă, gr.114,
Relații internaționale

cendente în ceea ce voi face. Vreau să fac multe pentru societatea în care trăiesc pentru ca să asigur altora condițiile și oportunitățile de care am beneficiat eu și poate chiar mai mult.

Doresc să-mi îmbogățesc cunoștințele în domeniul administrării publice

1. Absolvind Academia de Muzică, Teatrul și Arte Plastice, facultatea pedagogia muzicii, am decis să-mi fac studiile de master la această Academie, pentru a-mi îmbogăți cunoștințele în domeniul administrării publice.

2. Referindu-mă la profesorii Academiei, pot menționa că am rămas plăcut impresionată, în primul rând, de atmosfera caldă pe care o creează la ore. Nu în ultimul rând, vreau să menționez că sunt niște profesori de „nota 10” și-și doresc nespuse de mult ca masteranzii să-i depășească. Și cu asta am spus totul!

3. Bineînțeles că-mi doresc ca în viitor să aplic cunoștințele obținute aici în

Nina DORIN,
masterandă, gr. 111,
Administrare publică

practică, poate în calitate de administrator în instituțiile culturale din Chișinău.

ALEGERI, ВЫБОРЫ, ELECTION(S), ELECTION

ENGLISH	FRANÇAIS	ROMÂNĂ	РУССКИЙ
the last lap of the election campaign	le dernier tour de la campagne électorale	ultimul tur al campaniei electorale	последний тур избирательной кампании
active campaign = . vigorous campaign	campagne active / orageuse	campanie activă/agitată	активная/бурная кампания
high-pitched, presidential campaign	campagne présidentielle très animée	campanie prezidențială foarte animată	очень оживлённая президентская кампания
low-key campaign = tame campaign	retenue/ faible selon l'intensité déploiement de la campagne politique, campagne mal organisée	reținută/ slabă după intensitate, desfășurare a campaniei politice, campanie rău organizată	сдержанная/слабая по интенсивности проведения политическая кампания, вялая, плохо организованная кампания
slander campaign = smear campaign = whispering campaign	campagne de discrédit/ du concurrent / de l'adversaire	campanie de discreditare a concurrentului/a adversarului	кампания по дискредитации /очернению своего противника
on-air campaign	campagne électorale à la télé et radioémission	campanie electorală la emisiuni televizate și radiofonice	предвыборная кампания в телевизионном и радиоэфире
press campaign = print campaign	la campagne à la presse	campanie electorală cu presa	кампания в прессе/печати
to carry on / out campaign = to conduct campaign = to wage campaign = to mount campaign = to organize campaign	organiser la campagne, faire la campagne	a organiza campaniile, a face campaniile	организовывать кампанию, проводить кампанию
to launch the presidential campaign = to begin the presidential campaign = to commence the presidential campaign	lancer une campagne, commencer la campagne présidentielle	a lansa o campanie, a începe campania prezidențială	начинать кампанию по выборам президента
to give a kick-start to an election campaign	donner le signal de départ à la campagne préélectorale	a da semnalul de demarare a campaniei electorale	давать старт предвыборной кампании
to spearhead a campaign for / against sth/sb	présider la campagne au soutien de quelqu'un	a prezida campania întru susținerea cuiva	возглавить кампанию в поддержку чего/кого-либо
to canvass (v.)	aller au suffrage, révéler le nombre des partisans du candidat par voie du sondage, examiner, analyser	a merge la votare, a identifica numărul de susținători ai candidatului pe calea sondajului, a examina, a analiza	сбирать голоса перед выборами, выявлять число сторонников кандидата путем опроса, обсуждать, анализировать, агитировать за кандидата
to canvass a subject	examiner la question sous tous les aspects	a examina chestiunea sub toate aspectele	всесторонне рассматривать вопрос
to canvass public opinion	faire un sondage, identifier l'opinion publique	a face un sondaj, a identifica opinia publică	проводить опрос, выявлять общественное мнение
canvass (n.)	le ramassage des voix (avant les élections), la propagande préélectorale, sondage, la révélation de l'opinion publique par voie du sondage	colecta de voturi (înainte de alegeri), propaganda electorală, sondaj, relevarea opiniei publice prin sondaj	собрание голосов (перед выборами), предвыборная агитация, опрос, выявление общественного мнения путем выборочного опроса
canvass campaign	la campagne de la collecte des renseignements statistiques	campania de colectare a informațiilor statistice	предвыборная кампания по сбору статистических сведений
canvassing (n.)	la tenue du dépouillement du scrutin officiel	numărarea voturilor din cadrul scrutinului oficial	проведение официального подсчета голосов, агитация

Consultări publice asupra proiectului Strategiei naționale de descentralizare

În perioada 4-15 aprilie curent, Cancelaria de Stat a organizat prima rundă de consultări publice asupra proiectului Strategiei Naționale de Descentralizare, care urmează a fi principalul document de politici în domeniul administrației publice locale. Mai multe detalii despre consultările publice desfășurate în 10 localități din republică aflăm de la Victoria CUJBĂ, șeful Direcției politici de descentralizare din cadrul Cancelariei de Stat.

CORESPONDENTUL: Ce a determinat Cancelaria de Stat să inițieze procesul de consultări publice?

Victoria CUJBĂ: Sper că toți cunosc deja că descentralizarea și asigurarea autonomiei locale constituie una dintre prioritățile stipulate în Programul de activitate a Guvernului. Prioritatea dată nu a fost stabilită întâmplător, ci pornind de la necesitatea stringentă de a îmbunătăți activitatea autorităților administrației publice locale: a primăriilor, consiliilor locale, raionale și municipale.

Respectiv, a fost elaborat un proiect de document strategic, prin care se definește situația reală, problemele existente în domeniul administrației publice locale din Republica Moldova; se expune viziunea oficială pentru dezvoltarea sistemului în următorii ani; se stabilesc acțiunile și sarcinile concrete pentru toate părțile responsabile etc.

Pentru ca acest document să exprime o viziune comună, de consens al tuturor actorilor implicați în reforma administrației publice locale, ne-am propus ca proiectul inițial,

elaborat în cadrul Grupurilor de lucru pentru descentralizare, să fie îmbunătățit urmare consultării opiniilor tuturor actorilor responsabili și membrilor comunităților noastre.

COR.: Care este scopul consultărilor publice?

V. C.: Scopul consultărilor publice asupra proiectului Strategiei Naționale de Descentralizare este informarea societății despre acțiunile întreprinse de Guvernul Republicii Moldova pe segmentul asigurare a autonomiei locale și descentralizare; efectuarea unui schimb de opinii cu toți actorii responsabili din domeniu; identificarea unor soluții de îmbunătățire a activității primăriilor și consiliilor alese; examinarea acțiunilor ce se impun în situații concrete; explicarea și concretizarea intențiilor de îmbunătățire a sistemului APL; explicarea și discutarea obiectivelor, priorităților expuse în proiect.

Ulterior, urmare dezbatelor, trebuie să îmbunătățim proiectul Strategiei de Descentralizare, astfel încât documentul final, propus spre aprobare Guvernului și

Parlamentului, să răspundă necesităților tuturor părților beneficiare ale reformelor implementate în administrația publică locală.

COR.: De ce aspecte s-a ținut cont la elaborarea proiectului Strategiei de Descentralizare?

V. C.: S-a ținut cont de prevederile Cartei Europene a Autonomiei Locale, ratificate de Republica Moldova; au fost examinate experiența și bunele practici ale țărilor europene; greșelile, insuccesele din practica de descentralizare a altor state pentru a fi evitate din foaia noastră de parcurs; au fost examinate și evidențiate particularitățile specifice de dezvoltare a sistemului APL în Moldova. De asemenea, s-a ținut cont de lacunele, inexactitățile din cadrul nostru normativ și legislativ ce reglementează activitatea în domeniul administrației publice locale; de capacitățile administrative și instituționale, de resursele umane, materiale și financiare ale primăriilor, consiliilor locale, raionale și municipale etc.

COR.: Ce este nou în proiectul Strategiei de Descentralizare comparativ cu inițiativele anterioare de acest gen?

V. C.: O noutate importantă a proiectului Strategiei de Descentralizare este faptul că a fost formulată prin prisma abordării bazate pe drepturile omului și egalitatea de gen. În proiectul Strategiei se pune un accent deosebit pe necesitățile grupurilor vulnerabile, promovarea accesului efectiv și egal la servicii și beneficii publice, crearea oportunităților pentru im-

plicarea femeilor în viața socială, economică, politică a comunităților etc. Explicația pentru această abordare este foarte simplă: este un drept elementar al fiecărui om de a beneficia de servicii de calitate, de a nu fi discriminat, de a fi implicat în luarea deciziilor, de a avea acces la informația publică și de a cere răspundere autorităților pentru deciziile luate și acțiunile întreprinse. Aceasta nu presupune o abordare formală, ci o asigurare a condițiilor speciale care vor garanta că femeile și grupurile vulnerabile efectiv vor avea acces egal la beneficii și servicii publice.

COR.: Acest document este impus de partenerii străini în procesul de integrare europeană?

V. C.: Categorical nu putem plasa astfel accentele. Nu partenerii de peste hotare merg zi de zi pe drumurile noastre deteriorate sau neiluminate, nu copiii sau nepoții lor învăța în școlile noastre, nu părinții lor sau cetățenii străini se confruntă zilnic cu efectele protecției sociale, ordinii publice, sănătății, ecologiei, culturii etc. din sistemul nostru. Noi suntem acei care avem stringentă necesitate să îmbunătățim calitatea serviciilor publice prestate cetățenilor, pentru a apropia aceste servicii de necesitățile populației, a implica un număr cât mai mare de cetățeni în procesul de gestionare a bunurilor publice.

Din aceste considerente, este evident că fără îmbunătățirea activității autorităților administrației publice locale nu vom putea răspunde nici unor exigențe și standarde de

(Continuare în pag.13)

Consultări publice asupra proiectului Strategiei naționale de descentralizare

(Sfârșit. Început în pag. 12)

bună guvernare în procesul de integrare europeană.

Aceste cerințe de îmbunătățire a sistemului APL sunt determinate de realitățile noastre interne, care impun acțiuni imediate de ameliorare a activității autorităților publice, de solicitările cetățenilor noștri, care tind să aibă un trai decent acasă, în Republica Moldova.

COR.: Care sunt pașii principali în elaborarea proiectului Strategiei de Descentralizare?

V. C.: Primul pas a fost analiza și diagnosticul situației reale în domeniul APL, pasul al doilea constă în concretizarea intențiilor de îmbunătățire, stabilirea obiectivelor pe domenii de activitate, după care urmează identificarea acțiunilor necesare care ar conduce la atingerea rezultatelor scontate.

Astfel, pentru implementarea Strategiei se propun acțiuni pe etape, se prevede elaborarea foilor de parcurs sectoriale pe domenii concrete, pasibile descentralizării, cu asigurarea unei autonomii locale autentice: protecție socială, sănătate, educație, ordine publică, transport public, infrastructură, dezvoltare economică locală, tineret și sport, cultură, ecologie etc.

COR.: Presupune proiectul Strategiei de Descentralizare o reformă administrativ-teritorială?

V. C.: Categorie nu presupune reforme impuse, dar numai răspunsuri la inițiative locale. Pentru ca proiectul să nu permită interpretări greșite, menționăm că Strategia de Descentralizare

Sursa: <http://www.descentralizare.gov.md>

este un document de politică publică, care stabilește cadrul general de activitate în domeniul administrației publice locale, în baza căruia urmează a modifica, elabora sau reelabora un șir de acte normative și legislative, care să răspundă priorităților stabilite. Astfel, în Strategie este prevăzut un capitol aparte - consolidarea capacităților administrative ale APL, dar nu o reformă administrativ-teritorială. Accentele sunt plasate pe aplicarea unor instrumente de cooperare între autorități publice, valorificarea conceptului de dezvoltare regională pentru prestarea unor servicii publice de interes pentru mai multe comunități etc. Dacă membrii comunităților noastre vor considera bine venită implementarea unor acțiuni de cooperare, atunci pot fi

propușe diferite modele alternative, justificate prin eficiența economică și nu numai. Nu se susține conceptul unor modificări „de sus în jos”, dar se va da curs inițiativelor locale de fortificare a capacităților primăriilor, prin implementarea unor modele agreeate unanim, prin consens.

COR.: Cât vor dura consultările publice și ce urmează după prima rundă?

V. C.: Prima rundă a fost propusă până la începerea scrutinului electoral, cu echipa care a activat deja un ciclu politic în cadrul primăriilor și consiliilor, pentru a valorifica experiența acumulată de echipa dată. Apoi, o altă rundă va urma în perioada iulie-august, cu noua echipă. Concomitent, vom consulta opinia reprezentanților societății civile și di-

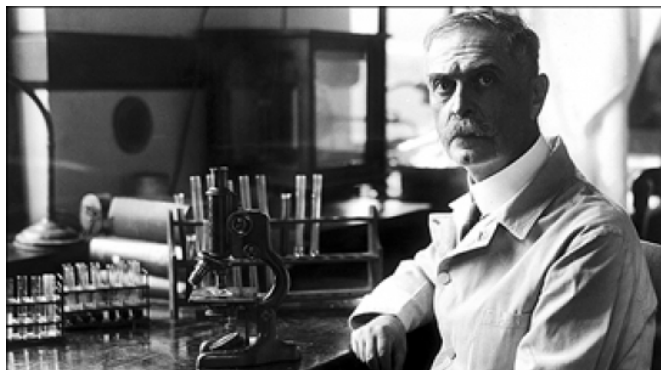
feritelor grupuri-țintă. Un set de consultări ne propunem să realizăm cu reprezentanții Congresului Autorităților din Moldova și cu reprezentanții altor asociații reprezentative, constituite în cadrul legii. Urmare, vom întocmi o sinteză a tuturor propunerilor, vom examina minuțios toate sugestiile, ideile, recomandările parvenite, pentru a fi inserate în proiectul final. Proiectul Strategiei trebuie să fie un document îmbunătățit cu contribuția tuturor și agreeat de comun cu toate părțile interesate.

Reiterăm, că proiectul este accesibil pe pagina oficială a Cancelariei de Stat, opiniile și sugestiile tuturor sunt așteptate în cadrul Direcției Politici de Descentralizare a Cancelariei de Stat.

**Interviu realizat de
Natalia COSTAȘ**

10 oameni de știință puțin cunoscuți care au schimbat lumea

5. Karl Landsteiner (1868-1943)

Fizician austriac, Landsteiner a jucat un rol foarte important în identificarea și stabilirea grupelor sanguine umane. El a demonstrat efectul catastrofal al transfuziilor între grupe de sânge incompatibile și a indicat natura ereditară a tipurilor sanguine. În această descoperire își are originile testul de pater-

nitare. Dar cel mai important, realizarea savantului a condus la o îmbunătățire simțitoare a ratei supraviețuirilor în timpul intervențiilor chirurgicale. Tot Karl Landsteiner a contribuit la identificarea virusului poliomielitei, precum și la diferite realizări în imunologie, histologie și anatomie.

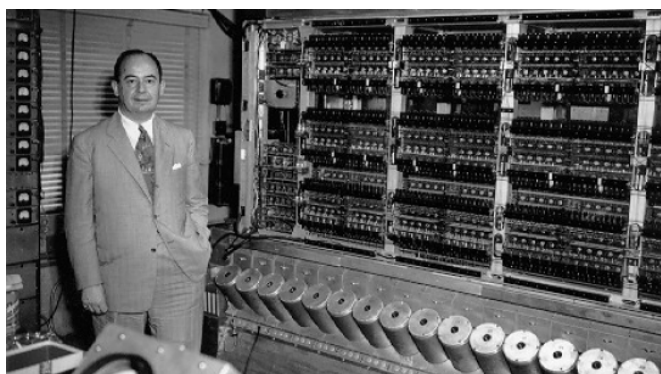
4. Thomas Midgley (1889-1944)

Inventatorul american Thomas Midgley a schimbat cu certitudine fața lumii, dar nu neapărat într-un sens fericit. El a descoperit că îmbogățirea cu plumb a petrolului înlătura efectul de detonație pe care motoarele mașinilor alimentate cu acesta îl manifestau. Dar aplicarea la scară largă a noii metode a condus la serioase probleme de să-

nătate în toată lumea. Tot Midgley se face responsabil de dezvoltarea ulterioară a hidrocarburilor clorinate și fluorinate (CFC), unii dintre cei mai destructivi compuși atmosferici de astăzi și un element determinant al încălzirii globale. Se spune despre cercetător că "a avut asupra atmosferei un impact mai mare decât orice alt organism din istorie".

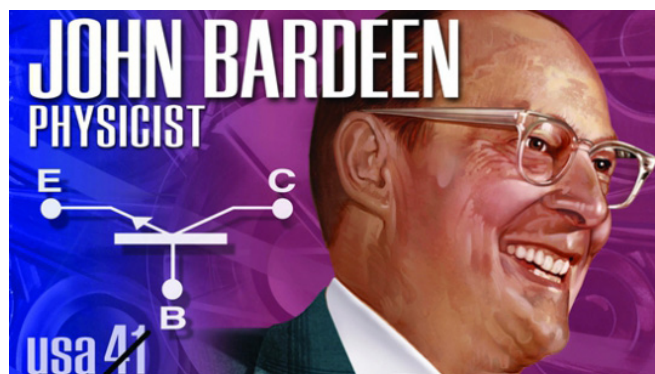
3. John von Neumann (1903-1957)

Neumann a fost un matematician maghiaro-american, care și-a adus decisiv contribuția într-o largă sferă de domenii, precum mecanica cuantică, geometria continuă, economia, teoria jocului, cibernetica, hidrodinamica, statistica și multe altele. Teoria jocului, căreia i-a pus bazele savantul, descrie aproape tot ceea ce fa-

cem, fie că este vorba despre sport, jocuri de noroc, evoluție, economie sau război și este una dintre cele mai puternice teorii ale societății moderne. Mai mult, prin a sa metodă Monte Carlo, John von Neumann se face "vinovat" și de existența procesorului, ale cărui aplicații în lumea de astăzi nu mai au nevoie de nicio descriere.

2. John Bardeen (1908-1991)

Puțini pământeni se pot lăuda cu un premiu Nobel în palmares. Americanul John Bardeen a câștigat două de-a lungul carierei sale în fizică și inginerie electrică. În anul 1956, împreună cu doi colegi, Bardeen a inventat tranzistorul electric, o creație despre care putem spune fără teama

de a greși că a facilitat dezvoltarea aproape oricărui dispozitiv electronic folosit în lumea modernă. De asemenea, descoperirile din 1972 ale americanului asupra superconductivității au făcut posibilă întrebuințarea tomografului și a aparatului de rezonanță magnetică în medicină.

Ex-directorul Fabricii de Tutun din Florești a ajuns pe banca acuzaților

Serviciul Nord al Procuraturii Anticorupție a deferit justiției cauza penală de învinuire a fostului director al S.A. „Fabrica de Fermentare a Tutunului Florești”.

Procurorii îl învinuiesc că, în perioada iulie – decembrie 2010, deținând funcția de director al S.A. „Fabrica de Fermentare a Tutunului Florești”, a transmis în arendă unui agent economic al cărui director este tot el, încăperi pentru depozitarea și uscarea tutunului.

Din evidența contabilă s-a depistat că actele în care se menționează despre această

afacere sînt fictive, deoarece plata de arendă nu a fost în-casată.

În consecință, statul a fost prejudiciat în sumă de peste 260 mii lei.

Pentru abuz în serviciu, învinuitul riscă o pedeapsă de pînă la 7 ani închisoare cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani.

Jurista-șef a agenției teritoriale Bălți a CNAM, suspectată de corupere pasivă

Șefa secției juridice a agenției teritoriale Bălți a Companiei naționale de asigurări în medicină a fost prinsă în flagrant delict de către ofițerii anticorupție în timp ce primea o recompensă ilicită în mărime de 2000 de lei.

Operațiunea a avut loc în biroul de serviciu al femeii, banii marcați „mită CCCEC” fiind predați benevol.

Potrivit denunțatorului, jurista ar fi pretins 3156 de lei pentru „a nu remite în judecată un set de materiale acumulate în privința declarantei pe faptul neachitării primei de asigurare medicală pentru anul 2010”.

Concret, denunțătoarea a solicitat CNAM poliță de asigurare pentru 2011, iar pentru a o obține a fost condiționată de către juristă să achite costul poliței pentru anul pre-

cedent plus penalități. În total - 3156 lei.

Reprezentanta agenției teritoriale ar fi invocat o lege mai veche, prin care persoanele fizice care nu deținuseră pînă la solicitare poliță de asigurare, erau obligate să plătească suma restantă pentru anii precedenți.

În data de 31 martie 2011 această lege a fost modificată, iar potrivit noilor amendamente solicitanții de asigurări medicale nu mai trebuiau să achite restanțele și penalități-le pentru anii precedenți.

Pe acest caz, Direcția generală teritorială anticorupție Nord a pornit o cauză penală în temeiul art. 324, al.2 al Codului penal al Republicii Moldova – „corupere pasivă”. Bănuita și-a recunoscut vina, iar în prezent este cercetată în stare de libertate.

Sub învinuire fostul director și o fostă contabilă din cadrul Î.M. „Apă-Canal” din or. Edineț

Serviciul Nord al Procuraturii Anticorupție i-a pus sub învinuire pe fostul director și o fostă contabilă ai Î.M. „Apă-Canal” din or. Edineț.

Potrivit procurorilor, cei doi sunt învinuiți că în anii 2007-2008 au perfectat actele prin care s-a documentat fictiv procurarea mărfurilor de la persoane fizice în sumă de peste 455 mii lei.

Odată cu inventarierea depozitului întreprinderii, s-a depistat că materialele care

figurau în contractele de vânzare-cumpărare, dispoziții de plată și facturile de expediție lipsesc.

Procurorii menționează că învinuiții care sînt frate și soră sînt cercetați în stare de liberatate.

Dacă vor fi găsiți vinovați de delapidarea averii străine și fals în acte publice, cei doi riscă o pedeapsă cu închisoarea.

***Serviciul de presă al
Procuraturii Generale***

Medic-șef suspectat că ar fi extorcat 1000 euro

Pe 10 mai, ca urmare a unei sesizări parvenite în adresa Centrului anticorupție, a fost reținut medicul-șef al Secției hemodializă a Spitalului raional Cahul, fiind suspectat de corupere pasivă.

Persoana cu funcții de răspundere ar fi extorcat și primit suma de 1000 euro pentru promisiunea de a efectua o intervenție chirurgicală de implantare a fistulei pentru hemodializă.

În rezultatul acțiunilor întreprinse de ofițerii CCCEC, medicul a fost reținut în flagrant delict, după primirea celor 1000 de euro. În urma efectuării perchezițiilor, bancnotele marcate „mită CCCEC” au fost depistate pe masa de lucru a acestuia.

Pe acest caz a fost pornită o cauză penală în temeiul articolului 324 al. 2 lit. c) Cod Penal al Republicii Moldova – „corupere pasivă”.

Actualmente, suspectul se află în izolatorul de detenție provizorie al Comisariatului de poliție Cahul.

Conform art. 324 al.2 lit. c) CP al RM acest tip de infracțiune se pedepsește „cu închisoare de la 5 la 10 ani cu amendă în mărime de la 1000 la 3000 unități convenționale și privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani”.

***Serviciul de presă
al CCCEC***

Dicționar explicativ al Uniunii Europene

Azil

Noțiunea de azil este legată de cea de persoană refugiată. Convenția privind statutul refugiaților, adoptată de ONU în anul 1951, completată de Protocolul adițional din 1967, definește noțiunea de persoană refugiată astfel: „Persoana care, în urma unor temeieri justificative de a fi persecutată pe motive de rasă, religie, naționalitate, apartenență la un grup social sau opinie politică, se găsește în afara țării sale de origine și nu poate sau, din cauza acestor temeri, nu dorește să revină în acea țară” (articolul 1). Statutul de refugiat este, astfel, acordat pe bază individuală, și nu pentru grupuri de persoane. Din textul Convenției menționate se deduce că nu intră în categoria persoanelor refugiate refugiații economici și persoanele care au dobândit statutul de refugiați ca efect al unor conflicte armate internaționale sau interne. În aceste cazuri, soluția care s-ar impune ar fi ajutorul umanitar internațional în țara de origine sau măsuri de dezvoltare economică.

Azilul poate fi teritorial și diplomatic.

Azilul teritorial se acordă, la cerere, în cazuri de persecuții politice exercitate asupra unei persoane în propriul stat. Acordarea azilului teritorial reprezintă un drept suveran al

statului, însă, odată ce l-a acordat, statul este obligat să asigure o protecție activă, vizând asimilarea azilantului în societate, precum și ocrotire din rațiuni umanitare. Dreptul de a solicita azil este considerat un drept fundamental al omului, înscris în Declarația Universală a Drepturilor Omului, adoptată de ONU în 1948.

Azilul diplomatic se referă la primirea și protecția acordată în localurile ambasadelor străine a cetățenilor statului pe lângă care este acreditată misiunea diplomatică urmărită de propriile autorități ori a căror viață este în pericol din cauza unor evenimente interne excepționale. Acordarea azilului diplomatic poate fi considerat un act de încălcare a suveranității statului de reședință. În general, azilul diplomatic se acordă pe baza unor convenții sau pe bază de reciprocitate.

Banca Centrală Europeană (BCE)

Banca Centrală Europeană (BCE) a fost înființată în 1998 prin Tratatul privind Uniunea

Europeană, luând locul Institutului Monetar European. BCE are o activitate complet independentă și rolul de a gestiona moneda euro, fiind responsabilă, de asemenea, cu elaborarea și aplicarea politicii economice și monetare a Uniunii Europene. O responsabilitate importantă a Băncii Centrale Europene este de a menține stabilitatea prețurilor din Zona euro și deci puterea de cumpărare a monedei euro, ceea ce presupune ținerea inflației sub control: BCE urmărește garantarea unei creșteri anuale a prețurilor de consum sub 2%. BCE formează, împreună cu băncile centrale ale celor 27 de state membre, Sistemul European de Bănci Centrale (SEBC). BCE are trei foruri de decizie: Consiliul Executiv, Consiliul Guvernatorilor și Consiliul General. Sediul Băncii Centrale Europene este la Frankfurt, în Germania. Caracterul „comunitar” al Băncii Centrale Europene se deduce din faptul că ea poate emite acte cu caracter general și angajant precum Regulamentele. Astfel, articolul 108A TCE, enunțând actele care pot fi emise de BCE, se remarcă prin similitudinea redactării cu articolul 189 TCE, ce vorbește despre actele normative care pot fi adoptate de Comunitate spre a-și atinge obiectivele. Mai mult decât

atât, în articolele 190 și 192 TCE, vorbindu-se despre „motivarea actelor comunitare și publicarea lor”, se enumeră și actele emise de BCE, între cele care trebuie să răspundă acestor exigențe. Practic, BCE are atribuțiile unei Bănci Centrale. Se poate afirma că BCE și SEBC au apărut în scopul punerii în practică a celei de-a treia faze a Uniunii Economice Monetare, adică apariția monedei euro.

Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BIRD)

BIRD, înființată în 1945, cu 184 membri, are ca obiectiv reducerea sărăciei în țările în curs de dezvoltare, solvabile și cu venituri medii, promovând dezvoltarea durabilă, prin împrumuturi, garanții și servicii nelegate de împrumuturi, inclusiv servicii de analiză și consultanță. Tipurile de programe susținute de BIRD se împart în două categorii: programe pentru proiecte de infrastructură economică și socială și programe de ajustare sectorială, ca element de susținere a reformei economice, promovate prin programele de macrostabilizare ale Fondului Monetar Internațional (ajustare programatică structurală PAL și ajustarea sectorului privat PSAL).

Abonarea 2011

Continuă abonarea pentru anul 2011 la revista științifico-metodică trimestrială **“ADMINISTRAREA PUBLICĂ”** și la ziarul **“FUNCȚIONARUL PUBLIC”**, publicații ale Academiei de Administrare Publică de pe lângă Președintele Republicii Moldova.

Revista **“Administrarea Publică”** apare trimestrial.

Costul unui abonament:

3 luni - 41 lei 30 bani; 6 luni - 82 lei 60 bani.

Ziarul **“Funcționarul public”** apare de 2 ori pe lună.

Costul unui abonament:

3 luni - 37 lei 80 bani; 6 luni - 75 lei 60 bani.

ECHIPA REDACȚIONALĂ:

Mihai MANEA - specialist principal

Valentin ȘCAREVNEA - designer

Elena BALMUȘ - specialist coordonator

Tatiana MUNTEAN - stagiară

Diana VASILOS - stagiară

ADRESA NOASTRĂ:

Mun. Chișinău, str. Ialoveni, 100.

Ziarul apare de două ori pe lună.

Indice 67919.

Coli de tipar 1,5. Tiraj: 700.

Dat la tipar 20.05.2011

“Funcționarul Public” - supliment la revista “Administrarea Publică” - publicație a Academiei de Administrare Publică de pe lângă Președintele Republicii Moldova

E-mail: sep@aap.gov.md

E-mail: sectia_a_aap_gov@yahoo.com

CONTACTE:

Tel: 28-40-78

